

PAPER DETAILS

TITLE: Ortaokul Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Farklı Sınıf ve Subelere Göre Derse Girmelerinin, Öğretmen ve Öğrenciler Üzerindeki Avantaj, Dezavantajlarının Belirlenmesi

AUTHORS: Yakup DILMEN, Mehmet Akif HASILOGLU, Murat KURT

PAGES: 213-237

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2166134>

International Refereed Journal

Karaelmas Journal of Educational Sciences

Journal Homepage: ebd.beun.edu.tr

Determination of Advantages and Disadvantages of Becoming A Secondary School Science Teacher of Different Grades on Teachers and Students

Yakup DİLMEN¹, Mehmet Akif HAŞILOĞLU², Murat KURT³

Received: 01 May 2020, Accepted: 27 August 2020

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the advantages and disadvantages of becoming a secondary school science teacher of different grades in terms of those teachers and their students. In the study case study was used. In this regard, semi-structured questionnaire was administered to the teachers, and semi-structured interview was conducted with them. This study was conducted in provincial and district centre of Ağrı in 2017-2018 education-year. Semi-structured questionnaire was administered to 43 science teachers and semi-structured interview was conducted with 11 of them. According to results of the study, it was found that becoming a teacher of students during the period of 5 to 8 grade increased familiarity and communication between students and teachers more. In addition, it was identified that becoming a teacher of students in different grades in one education-year helped teachers to have more actual knowledge and to be more knowledge about different grade curricula. Furthermore, it was found that becoming a teacher of same grade in each education-year helped him/her to become more knowledge about subjects and prepare exams more easily.

Keywords: Advantages, Case Study, Disadvantages, Science Education.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Human has a complex structure. Therefore, it is not easy to know human and understand his behaviour. Given this situation, individual differences should be taken into consideration. The better known the student differences, the more accurate the goal is achieved. The teacher cannot plan without knowing the student, without knowing the areas of interest, shortcomings, misconceptions, level of readiness, the type of intelligence he is dominant and without considering all these (Bilen, 1996). For this reason, various factors should be taken into consideration when planning education. Perhaps the most important of these factors is the teacher factor. The teacher has an exemplary effect for some students (Başaran, 2008). In the researches, it has been shown that there is a positive relationship between the material, teaching method and technique used by the teachers for lecturing and the attitude of the student towards the class (Fire, Sidekli & Gökbulut, 2007).

Method

Case study one of the methods in the scope of qualitative research design was used in this research. The special case method is in-depth investigations on current facts, events, situations and groups. A special case study is the determination of the relationship between a specified subject or scope and its environment and reaching an opinion on that subject (Aslan, 2009).

Discussion

¹ Graduate student, Ağrı İbrahim Çeçen University, ykp.dilmn.04@gmail.com

² Assoc. Prof. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen University, Faculty of Education, hasiloglu.akif@agri.edu.tr

³ Assoc. Prof. Dr., Amasya University, Faculty of Education, murat.kurt@amasya.edu.tr

Advantages and Disadvantages of Being ATÖ for the Teacher According to the Teachers

The teachers participating in the research stated that the teacher knew the student better because he spent more time with him. Knowing the student means to know in detail what he is interested in, his talents, his success or failure, his problems, his value judgments, the positive and negative effects of his environment, his personality traits and needs (Özgüven, 2014). In other words, the teacher should know the student's learning styles, level of readiness, and the reason for their behaviour (Yeşilyaprak, 2013). Aktepe (2005) also mentions the importance of knowing the individual in his study called "The Importance of Recognizing the Individual in Education". However, he states that it is up to the teacher to use different techniques in this type of teaching. As can be seen from here, the teacher can use different techniques in this system, but it is up to the teacher whether to use it. They can also be bored of each other because they will be together for a long time.

Advantages and Disadvantages of Being a BTÖ for the Teacher According to Teachers

According to the teachers participating in the research, the teacher's explaining different topics in different classes in this system ensures his knowledge to remain up-to-date. Thus he has a grasp of the curriculum of the classes he attends. On the other hand, they said that it is more difficult to get to know the students because the teacher spent less time with the student. In addition, they stated that since there are students with different age groups at each grade level when entering classes in different classes, the teacher will have difficulties in addressing these students, adjusting their behaviour and communicating with these students.

Advantages and Disadvantages of Being a CTÖ for Teachers According to Teachers

They expressed the view that teachers have a good grasp of the subjects because they handle the same subjects every year, so they know very well how to describe them. They stated that as the grade levels are the same, the teacher can evaluate them using different methods and techniques in each branch, and the teacher can also prepare and apply exam papers easily. The teacher specializes in the subject because he applies it at the same grade level many times. So it can also be more beneficial to the student. However, since the teacher does not attend to the classes at different grades, he does not know enough about the subjects of other classes. In addition, if the number of branches is too much, it is thought that the teachers' explaining the same subjects in all classes will cause weariness in him.

Result

When the data obtained from the research are evaluated, since the ATÖ teacher is together with the students for more than one academic year, the student and the teacher know each other better and know how to behave towards each other. Therefore, they are more likely to be more useful to each other. However, since the teacher and the student spend more time together, there may appear possible situations such as getting bored of each other and feeling strange from the lesson.

In the case of BTÖ, because the teacher and the student encounter different faces constantly, they may not get bored from each other. In addition the student observes different methods and techniques, and the teacher becomes more dominant in the curriculum at different grade levels.

In the case of CTÖ; as the teacher is constantly attending classes at the same grade level, he will have a high grasp of curriculum subjects. He easily evaluates the grade level and it is easier for him to prepare questions in the exams. On the other hand, the teacher may be inadequate in the curriculum at other grade levels and may cause weariness for the teacher.

Ortaokul Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Farklı Sınıf ve Şubelere Göre Derse Girmelerinin, Öğretmen ve Öğrenciler Üzerindeki Avantaj, Dezavantajlarının Belirlenmesi

Yakup DİLMEN¹, Mehmet Akif HAŞILOĞLU², Murat KURT³,

Başvuru Tarihi: 01 Mayıs 2020, **Kabul Tarihi:** 27 Ağustos 2020

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ortaokulda fen bilimleri dersi öğretmenlerinin farklı sınıflarda derse girmelerinin, öğretmen ve öğrenciler açısından avantaj ve dezavantajlarını araştırmaktır. Araştırmada case study (durum çalışması) yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda öğretmenlere iki tane yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Ağrı il ve ilçe merkezinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklem grubu, amaçlı örneklem seçme yöntemi içerisinde yer alan uygun örneklem yöntemi kullanarak 43 katılımcı olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmen ve öğrenci arasındaki samimiyeti ve iletişimi daha fazla arttırdığı belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenin aynı eğitim öğretim yılını da çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmenin bilgilerini güncel tuttuğu ve bütün derecelerdeki sınıfların müfredatına hâkim olduğu belirlenmiştir. Öğretmenin her eğitim-öğretim yılında aynı sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesi, öğretmenin konulara hâkim olmasına ve sınav sorularını daha kolay hazırlanmasına sebep olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında; “Öğretmenlerin sınıflara farklı dağılımlarının, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesi konusunda daha fazla öğretmeni kapsayan çalışmalar yapılabilir” gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Avantajlar, Dezavantajlar, Durum çalışması, Fen Eğitimi.

1. Giriş

İnsan karmaşık bir yapıya sahiptir. Bu nedenle insanı tanımak ve davranışını anlamak kolay değildir. Bu durum göz önünde bulundurularak bireysel farklılıklar dikkate alınmalıdır. Öğrenci farklılıklar ne kadar iyi bilinirse hedefe ulaşılması o denli isabetli olur. Öğretmen öğrenciyi tanımadan, ilgi duyduğu alanları, eksikleri, kavram yanlışları, hazırbulunuşluk düzeyi, baskın olduğu zekâ türünü bilmeden ve bunları dikkate almadan planlama yapamaz (Bilen, 1996). Bunun içindir ki eğitim öğretimi planlarken birçok etkenin göz önünde bulundurulması gerekir. Bu etkenlerden belki de en önemlisi öğretmen faktörüdür. Öğretmen bazı öğrenciler için örnek alınacak bir etkiye sahiptir (Başaran, 2008). Yapılan araştırmalarda öğretmenlerin ders anlatımı için kullandığı materyal ve öğretim yöntem ve tekniğinin öğrencinin derse karşı tutumu arasında olumlu ilişki olduğunu göstermiştir (Yangın, Sidekli ve Gökbulut, 2007).

Bilimsel bilgi ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla geliştiği ve bu bilginin yaşamımızı her yönüyle etkilediği günümüzde fen bilimleri ülkelerin geleceği açısından büyük öneme sahiptir. Neredeyse tüm ülkeler fen bilimleri eğitiminin kalitesini ve etkinliğini artırma yönünde çalışmalar yapmaktadır (MEB, 2006; Sarıtaş 2020). Öğretmen, öğrencilerinin araştırma duygusu ve bilimsel düşünce tarzının gelişmesine katkı sağlayarak onların evrensel ahlaki, milli ve kültürel değerler ve bilimsel etik ilkeleriyle donatmaktadır (MEB, 2018). Öğrencilerin fen kavramalarını kazanma ve bilimin doğasını anlamada eğiticiye büyük sorumluluk düşmektedir (Palmquist and Finley, 1997; Hadson, 1998). Öğretmen bilim ve teknolojiyi kullanma ve bunun toplumda ne gibi etkilere sebep olacağını öğrencisine öğretebildiği takdirde öğrencilerin bilimsel düşünmesine yardımcı olacaktır (Zeidler, Dana, Walker, Ackett ve Simmons, 2002). Öğrenciler bilimsel düşündükçe karşılaştıkları olaylara da bilimsel bir şekilde yanıt verecektir (Bora, 2005).

Bu araştırmada; ortaokul fen bilimleri öğretmenlerinin farklı sınıf ve şubelere göre derse girmelerinin, öğretmen ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi; “Ortaokul fen bilimleri öğretmenlerinin farklı sınıf ve

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, ykp.dlmn.04@gmail.com

² Doç. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, hasiloglu.akif@agri.edu.tr

³ Doç. Dr., Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, murat.kurt@amasya.edu.tr

şubelere göre derse girmelerinin, öğretmen ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajları nelerdir?" olarak belirlenmiştir. Ortaokulda fen bilimleri öğretmenlerinin; sınıflara dağılım şekillerinin (hangi öğretmenin, hangi sınıfların dersine gireceği), öğretmenler ve öğrenciler üzerinde çeşitli avantajlı ve dezavantajlı durumlar oluşturduğu, bu çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşleriyle belirlenmiştir. Literatürde bu konuyla alakalı bir çalışmanın yer almaması da dikkate alındığında elde edilen sonuçların önemli ölçüde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1. Araştırmanın Örneklemi

Araştırmanın örneklemini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında, Ağrı il merkezi ve ilçelerinde görev yapan ve uygun örnekleme yöntemi ile seçilmiş olan 43 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Uygun örnekleme yöntemiyle çalışma grubu oluşturularak kolaylıkla ulaşılabilen, amaca uygun ve elverişli bireylerin seçilmesi hedeflenir (Mc Millian and Schumacher, 1984). Bu öğretmenlerin içerisinde olasılıklı örneklem seçme yöntemi kullanılarak 11 öğretmen daha katılımcı olarak seçilmiştir.

Araştırmada kullanılan birinci yarı yapılandırılmış görüşme formu, 11 öğretmene uygulanmış (16, 35, 17, 7, 3, 6, 2, 10, 12, 11, 20) olup, katılımcılar 'E₁, E₂, ..., E₁₁' şeklinde sırasıyla kodlanmıştır. Görüşme yapılan 11 öğretmenin 7 tanesi Ağrı il merkezinden seçilmiş olup, 7 tanesi erkek ve 4 tanesi kadın öğretmenlerden oluşmaktadır. İkinci yarı yapılandırılmış görüşme formu ise 43 öğretmene uygulanmış olup katılımcı öğretmenler her sayı bir öğretmeni temsil edecek şekilde kodlanmıştır. İkinci yarı yapılandırılmış forma cevap veren öğretmenlerin 37 tanesi il merkezinden, 6 tanesi ise ilçe merkezinde çalışan öğretmenlerden seçilmiş olup 18 tanesi erkek(E) ve 25 tanesi kadındır(K). Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki deneyimleri 2 ile 15 yıl arasında değişmektedir.

1.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak iki ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları literatür taraması yapıldıktan sonra alanında uzman iki öğretim üyesinin görüşü alınarak oluşturulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme formları bir öğretmenle pilot uygulama yapıldıktan sonra gerekli düzenlemeler yapılarak son hali verilmiştir. Hazırlanan yarı yapılandırılmış formları geçerliği mantıksal çözümleme yoluyla, alanında uzman öğretim elemanları ve fen bilimleri öğretmenleri tarafından incelenmiştir. Çalışmanın güvenilirliğini ölçmede alanında uzman iki öğretim üyesi tarafından kodlama yapılmıştır. Bağımsız olarak bütün kodlamalar yapıldıktan sonra yapılan kodlamalar için Cohen'in kappa uyum sonuçları karşılaştırılmış ve %73 oranında benzerlik olduğu görülmüştür. Bu oran analizlerin büyük bir çoğunlukla uyuştuğunu göstermektedir.

1.3. Veri Toplama Süreci

Yarı yapılandırılmış görüşme formları öğretmenlerin uygun olduğu zamanlarda kurumlarında veya farklı uygun ortamlarda uygulanmıştır. Öğretmenlerin ifade ettiği görüşler her soru için ayrı ayrı ve aynı soru başlığı altına yazılarak kategorize edilmiştir. Yapılan çalışmalar sonunda, ortaokulda fen bilimleri öğretmenlerinin sınıf ve şubelere farklı dağılımlarının, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesi ile ilgili öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler kaydedilmiştir. Çalışmada ses kaydı kullanılmıştır. Her görüşme yaklaşık olarak yarım saat sürmüştür.

1.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel çalışmada geçerlikte, elde edilen sonuçların ne kadar doğru olduğu ile ilgilidir. Güvenirlikse, araştırılan olgunun yansız olarak yorumlanmasıdır. Araştırmacılar, güvenirlik ve geçerliği çeşitli kaynaklara, yöntemlere, kendileri ve teorileri için sağlam kanıtlar oluşturmak için kullanır (Bütün ve Demir, 2013).

Hazırlanan yarı yapılandırılmış formların geçerliği mantıksal çözümleme yoluyla, alanında uzman öğretim elemanları ve fen bilimleri öğretmenleri tarafından incelenmiştir. Bu şekilde geçerlik belirleme, literatürdeki pek çok çalışmada kullanılmıştır (Özmen, 2002; Demircioğlu, 2003; Köse, 2004; Özsevgeç, 2007; Eminoglu, 2016). Çalışmanın güvenilirliğini ölçmede alanında uzman iki öğretim üyesi tarafından kodlama yapılmıştır. Bağımsız olarak bütün kodlamalar yapıldıktan sonra yapılan kodlamalar için

Cohen'in kappa uyum sonuçları karşılaştırılmış ve %73 oranında benzerlik olduğu görülmüştür. Bu oran analizlerin büyük bir çoğunlukla uyuyuşunu göstermektedir.

1.5. Verilerin Analizi

Elde edilen veriler "içerik analizi" yöntemi kullanılarak yorumlanmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2006) göre içerik analizinin amacı, elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ulaşmaktır. Bu nedenle toplanan, bir araya getirilen verilerin kavramsallaştırılması ve kavramlarla uyumlu bir biçimde kategorize edilerek temalaştırılması gerekir.

Yarı yapılandırılmış anketlerin analizinde öğretmenlerin anket sorularına verdikleri cevaplar analiz edilirken, öğretmenlerin cevapladıkları sorular, aynı soru başlığı altında olacak şekilde, daha kolay analiz edilmesi amacıyla düzenlenmiştir. 1.soruyu cevaplayan bütün öğretmenlerin görüşleri, 1. soru başlığı altında; 2. soruyu cevaplayan öğretmenlerin görüşleri, 2. soru başlığı altında toplanmıştır. Diğer sorular için de aynı işlem uygulanmıştır.

Yarı yapılandırılmış anket ve mülakatlardan elde edilen verilerde, birbirine yakın olan ifadelerin belirli kategoriler ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmesiyle, verilerin içinde belirgin olmayan gerçeklerin ortaya çıkarılması amacıyla "içerik analizi" yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektirir ve önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır. Ayrıca; sözlü, yazılı, görsel ve diğer materyallerin gerçekçi ve sistemli olarak incelenmesini sağlayan bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001).

Yıldırım ve Şimşek (2006)'e göre içerik analizinin amacı, elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ulaşmaktır. Bu nedenle toplanan, bir araya getirilen verilerin kavramsallaştırılması ve kavramlarla uyumlu bir biçimde kategorize edilerek temalarının belirlenmesi gerekir. Bu süreçte elde edilen veriler dört aşamada analiz edilmektedir:

1. Verilerin kodlanması
2. Temaların bulunması
3. Kodların ve temaların kategorize edilmesi
4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanması

Kodlama süreci, toplanan verileri kategorilere ayırmayı, analiz etmeyi ve birbirleri ile ilişkilendirmeyi gerektirir. Bu çalışmada çıkan kavramlara göre kodlama yapılmıştır. Sonrasında, bütün durumlar incelendikten sonra ortaya çıkan kodlar birbiriyle ilişkilendirilerek kategorize edilmiştir. Bu aşamadan sonra kodlar arasındaki ilişkiler incelenmiş, benzerlikleri belirlenerek araştırma bulgularının sınırlarını oluşturacak kategoriler ortaya konulmuştur. Kategorik kodlamadan sonra veriler organize edilerek yorumlanmıştır. Yorumlama aşamasında verilerin, okuyucunun anlayacağı şekilde sunulmasına dikkat edilmiştir.

2. Bulgular

Bu bölümde yarı yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilen veriler kategorize edilerek tablolar halinde ve doğrudan alıntılar yapılarak sunulmuştur.

2.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 1'den Elde Edilen Bulgular

Farklı sınıf ve şubelere göre derse girmelerinin, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik, birinci yarı yapılandırılmış mülakatlarda öğretmenlere sorulan sorulardan elde edilen veriler kategorize edilerek; Tablo 1, Tablo 2, Tablo 3, Tablo 4, Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8, Tablo 9, Tablo 10, Tablo 11 ve Tablo 12'de verilmiştir. Öğretmenler dersine girdiği sınıf ve şubelere göre A, B ve C tipi öğretmen olarak gruplandırılmıştır ve öğretmenlere yönelik yapılan gruplamalara ilişkin açıklamalar aşağıdaki gibidir.

A Tipi Öğretmen (ATÖ): 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine giren öğretmen.

B Tipi Öğretmen (BTÖ): Aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine giren öğretmen.

C Tipi Öğretmen (CTÖ): Her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine giren öğretmen.

Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğretmen açısından avantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

ATÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Görüş (%)
Öğretmen öğrenciyi daha iyi tanır. (E ₁ , E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₅ , E ₆ , E ₇ , E ₈ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	11	100	18,3
Öğretmen öğrencinin eksiklerini bilir. (E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₅ , E ₆ , E ₈ , E ₉)	7	63,6	11,7
Öğrenci ile iletişim kuvvetlenir. (E ₁ , E ₃ , E ₄ , E ₅ , E ₈ , E ₁₁)	6	54,5	10
Öğretmen veliyi tanır. (E ₃ , E ₄ , E ₈ , E ₉ , E ₁₁)	5	45,5	8,3
Öğretmen farklı teknikler kullanabilir. (E ₅ , E ₆ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	5	45,5	8,3
Öğretmen öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyini bilir. (E ₅ , E ₇ , E ₈ , E ₁₀)	4	36,4	6,7
Öğretmenler arası kıyaslama daha az olur. (E ₅ , E ₆ , E ₉)	3	27,3	5
Geleceğe yönelik planlar yapabilir. (E ₄ , E ₇ , E ₈)	3	27,3	5
Öğretmen öğrencilere göre plan hazırlayabilir. (E ₆ , E ₇ , E ₈)	3	27,3	5
Öğrenciye bilgi aktarımı kolaylaşır. (E ₅ , E ₇ , E ₁₀)	3	27,3	5
Öğretmen ne öğrettiğini bilir. (E ₁ , E ₃)	2	18,2	3,3
Tanışmadan dolayı zaman kaybı azalır. (E ₂ , E ₄)	2	18,2	3,3
Her seviyenin dersine girebilir, içeriğini bilir. (E ₁ , E ₅)	2	18,2	3,3
Sınav sorusu hazırlamak kolaydır. (E ₇ , E ₉)	2	18,2	3,3
Eski bilgilerden faydalanabilir. (E ₈)	1	9,1	1,7
Müfredat değişikliğine uyum sağlar. (E ₁)	1	9,1	1,7
Toplam	60		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₁: Genel itibariyle öğretmen bütün sınıfların konularına hâkim olur ve müfredat değişikliğine uyum sağlar. Öğrencinin nelerden hoşlandığını, okuma güçlüğü vb. bilir, öğrenci de öğretmenin nasıl davranacağını biliyor. Öğretmen konuları spiral olarak işler.

E₂: ... öğretmen açısından avantajlarının en başında öğrencinin tanıdık olması, öğrencinin eksiklerinin bilinmesi ve öğrenciyi daha iyi analiz etmesi için süper bir yöntem.

Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğretmen açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2

ATÖ olmanın öğretmenler açısından dezavantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Görüş (%)
Öğretmen farklı öğrenciler görmek isteyebilir. (E ₂ , E ₃ , E ₁₀)	3	27,3	25
Başarısız, ilgisiz öğrencilerle ders işleyecek. (E ₂ , E ₄ , E ₁₁)	3	27,3	25
Öğretmen araya giren üç yıllık süreçte teknikleri unutabilir. (E ₁ , E ₉)	2	18,2	16,7
Öğretmen aynı yılda her düzeyden şube alamaz. (E ₃)	1	9,1	8,3
Gelecek yılların müfredatından yoksun kalabilir. (E ₃)	1	9,1	8,3
Öğretmen herhangi bir sınıfın konularında uzmanlaşamaz. (E ₆)	1	9,1	8,3
Her yıl öğretmenini sevmeyen bir öğrenci ile beraber olacak. (E ₂)	1	9,1	8,3
Toplam	12		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₃: Bu yıl hep beşlerin dersine girersem diğer sınıfların müfredatından yoksun kalıyorum. Öğrenciyle çok yüz göz olabilirsiniz.

E₆: Öğretmen herhangi bir sınıfın derslerinde uzmanlaşamaz, örneğin öğretmen 5. sınıfta etkinlikleri araştırıyor, 6'da tekrar yeniden bir araştırma yapması gerekir, 7 ve 8'de de devam eder. Araştırmaları yapmak bir yıldan da uzun sürer.

Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğrenciler açısından avantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

ATÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğrenci öğretmeni tanır. (E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₅ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	7	63,7	15,9
Öğrenci öğretmen arası samimiyet, iletişim artar. (E ₃ , E ₄ , E ₈ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	6	54,6	13,6
Öğretmenin ders işleyişini bilir. (E ₂ , E ₃ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	5	45,5	11,4
Öğretmenin neye izin verip vermediğini bilir. (E ₁ , E ₄ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	5	45,5	11,4
Öğrenci öğretmenin severse başarısını artırır. (E ₁ , E ₃ , E ₅ , E ₆ , E ₁₁)	5	45,5	11,4
Öğretmenle adaptasyon süreci yaşamaz. (E ₂ , E ₅ , E ₆ , E ₈)	4	36,4	9,1
Öğretmenin teknik ve stillerini bilir. (E ₂ , E ₇ , E ₉)	3	27,3	6,8
Önceki yıllardaki eksiklikleri giderilebilir. (E ₂ , E ₅ , E ₉)	3	27,3	6,8
Öğrenci soru sormaktan çekinmez. (E ₄ , E ₁₁)	2	18,2	4,5
Öğretmenin ödev verişini bilir. (E ₂)	1	9,1	2,3
Öğretmenin sınav yöntemini bilir. (E ₂)	1	9,1	2,3
Öğrenci kaygısı azalır. (E ₅)	1	9,1	2,3
Öğrenci yeni bir hocadan yeni bir uygulama görmez. (E ₂)	1	9,1	2,3
Toplam	44		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₆: ... eğer ki öğretmeni sevdiyse derse daha istekli girebilir, kıyaslama yapabileceği bir hoca olmadığından, öğretmene olan sevgisinden ötürü veya ona bağlılığından ötürü derslere daha hazırlıklı gelebilir. Öğrenci öğretmenin dersine severek giriyorsa öğretmen bilimsel deneyler yapıyorsa devamlı etkinliklerle geçiyorsa her öğrencinin sevebileceği gibi o da sever, burada Fen'e karşı olumlu bir tutum gelişir, o öğrenci de hayatı boyunca bunları hatırlar ve o yönde ilerleyerek bir meslek edinir diye düşünüyorum.

E₇: Bence bu avantajlıdır, çünkü öğretmen ve öğrenci birbirini çok iyi tanıyor. Öğrenci, öğretmenin nerde ne yapacağını, neye kızacağını, neye kızmayacağını, ya da nasıl örnekler vereceğini veya derse gelirken derse nasıl başlayacağını, önceki derse değinip değinmeyeceğini bilir. Mesela ben her derse başlamadan önceki dersle alakalı sorular soruyorum, öğrenciler öğretmenimiz önceki dersle alakalı soru soracak deyip daha farklı ya da daha çok çalışabilirler.

Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğrenci açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4

ATÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğretmen öğrenci arası anlaşmazlık öğrenciyi dersten soğutur. (E ₁ , E ₂ , E ₄ , E ₆)	4	36,4	40
Hep aynı öğretmenin bilgilerinden faydalanır. (E ₃ , E ₇ , E ₁₀)	3	27,3	30
Öğrencinin farklı bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller. (E ₃ , E ₁₀)	2	18,2	20
Öğrenci farklı öğretmen görmek isteyebilir. (E ₂)	1	9,1	10
Toplam	10		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E4: Öğrencinin öğretmeni anlamaması, öğrenci için büyük bir dezavantajdır.

E6: ... öğrenci için, eğer ki öğretmenle olumlu bir etkileşim kuramıyorsa ve işte yıldızı barışamıyorsa öğretmenle, o dersten soğuyabilir, dört sene boyunca, buda öğrencinin belki ömür boyu o dersten soğumasına neden olabilir.

Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğretmen açısından avantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

BTÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğretmen kendini geliştirir. (E2, E3, E4, E7)	4	36,4	23,5
Öğretmenin bilgileri güncel kalır. (E4, E7, E10, E11)	4	36,4	23,5
Zümrelerle çok iyi iletişim halindedir. (E4, E5, E9)	3	27,3	17,6
Mesleğe yeni başlayanlar için uygun bir sistemdir. (E2, E3)	2	18,2	11,8
Güncellenen kaynakları daha kolay takip eder. (E3, E10)	2	18,2	11,8
Öğretmen sınıfların psikolojik yapısını bilir. (E2)	1	9,1	5,9
Öğretmen yeni ortam yeni öğrenciler görür. (E5)	1	9,1	5,9
Toplam	17		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E7: Öğretmenin sürekli kendini yenilemesi açısından ve bütün konulara hâkim olması açısından avantajlıdır.

E9: Eğer sonraki yıllarda, öğretmen aynı öğrencilerle karşılaşırsa bu avantajlı olur çünkü öğretmen öğrencileri tanıyor. Bu sistemde zümrelere çok fazla ortak iş düşüyor.

Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğretmen açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6

BTÖ olmanın öğretmenler açısından dezavantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğretmenin iş yükü artar. (E1, E4, E5, E7, E9, E11)	6	54,5	15,8
Sınav kâğıdı ve yazılı soruları hazırlamak zordur. (E1, E4, E7, E9, E11)	5	45,5	13,2
Öğrenci ile iletişim kurmakta zorlanır. (E4, E8, E9, E11)	4	36,4	10,5
Öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyini bilemez. (E4, E5, E8, E9)	4	36,4	10,5
Öğrencileri tanımak daha zordur. (E4, E5, E9)	3	27,3	7,9
Öğretmeni yoran bir sistemdir. (E5, E6, E8)	3	27,3	7,9
Farklı sınıf düzeylerinin konularını karıştırabilir. (E4, E6)	2	18,2	5,3
Öğrenciye göre davranış şeklini ayarlamada zorlanır. (E4, E11)	2	18,2	5,3
Derse hazırlanmak zaman alır. (E4, E5)	2	18,2	5,3
Plan hazırlamakta zorlanır. (E4, E5)	2	18,2	5,3
Her sınıfın müfredatına bakmak zorundadır. (E5, E6)	2	18,2	5,3
Farklı düzeylerdeki sınıf sayısı daha fazladır. (E3)	1	9,1	2,6
Öğrenciye müfredat dışı bilgi verilebilir. (E6)	1	9,1	2,6
Öğretmenler arası kıyaslamaya neden olabilir. (E9)	1	9,1	2,6
Toplam	38		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₁: Öğretmenin iş yükü artar, yazılı sorularının hazırlanması gibi.

E₃: Daha fazla sınıfın dersine girmek dezavantajlı olsa da öğretmen daha fazla sınıfın dersine girdiği için karışık sistemde geliştirebilir kendini.

Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğrenci açısından avantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7

BTÖ’ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğrenci için yeni bir şans olabilir. (E ₁ , E ₄ , E ₁₀)	3	27,3	42,9
Öğrenci farklı öğretmenden farklı bilgiler alabilir. (E ₃ , E ₈)	2	18,2	28,6
Öğrenci farklı bakış açısı yakalayabilir. (E ₁₀)	1	9,1	14,3
Ders monoton değil ve öğrenci farklı yöntemlerle ders dinliyor. (E ₁₀)	1	9,1	14,3
Toplam	7		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₁: Dersi anlamayan öğrenci için yeni şans olabilir, yeni öğretmenle karşılaşabilir.

E₃: Farklı insanlardan farklı konuları dinlemek... bir Ayşe Hoca, bir Ali Hoca girdiğinde, belki farklı bir bakış açısı, farklı bir elektrik yakalayabilir.

Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğrenci açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8

BTÖ’ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğrenci eski öğretmenin yöntemlerine bağlı kalabilir. (E ₁ , E ₄ , E ₅ , E ₈ , E ₁₀)	5	45,5	35,7
Öğrencinin derse olan ilgisi azalabilir. (E ₁ , E ₄ , E ₁₀ , E ₁₁)	4	36,4	28,6
Tanışmaların çok olması zaman kaybına neden olur. (E ₄ , E ₅ , E ₆ , E ₉)	4	36,4	28,6
Verilmemesi gereken bilgiler verilebilir. (E ₆)	1	9,1	7,1
Toplam	16		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₁: Öğrenci öğretmene takılı kalabilir; anladığı, sevdiği hoca değiştiği için dersten soğuyabilir.

E₁₁: Öğrenci öğretmeni anlamakta zorlanır.

Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğretmen açısından avantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9

CTÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğretmen dersine girdiği düzeyin konularına hâkimdir. (E ₁ , E ₂ , E ₅ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	6	54,5	24
Ders işlemeyi kolaylaştırır. (E ₃ , E ₅ , E ₆ , E ₇ , E ₉)	5	45,5	20
Yazılı kâğıdı hazırlayıp uygulaması kolaydır. (E ₁ , E ₃ , E ₅ , E ₈)	4	36,4	16
Öğretmen farklı yöntemler kullanabilir, yöntemleri değerlendirebilir. (E ₂ , E ₉ , E ₁₀)	3	27,3	12
Öğretmenin bilgisi artar. (E ₁ , E ₁₀)	2	18,2	8
Öğretmen önceki eksikliklerini görür. (E ₂ , E ₆)	2	18,2	8
Öğretmen girdiği düzeydeki öğrenci davranışlarını bilir. (E ₇ , E ₉)	2	18,2	8
Plan hazırlamakta sıkıntı yaşamaz. (E ₄)	1	9,1	4
Toplam	25		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₃: Yazılı hazırlaması kolay olur, yazılı okuması kolay olur. Tek dereceye girme,

E₈: Sınav kâğıdı hazırlamakta, okumakta çok kolaylık sağlıyor, özellikle büyük okullarda.

Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğretmen açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10

CTÖ olmanın öğretmenler açısından dezavantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğretmen diğer sınıfların konularından mahrum kalır. (E ₁ , E ₂ , E ₄ , E ₅ , E ₆ , E ₇ , E ₈ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	10	90,9	23,3
Diğer sınıf öğrencileri tarafından sorulan sorulara cevap veremeyebilir. (E ₄ , E ₈ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	5	45,5	11,6
Diğer düzeylerin müfredatını bilemeyebilir. (E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₉)	4	36,4	9,3
Öğrencilerin alt yapısını, ön bilgilerini, gelişimlerini bilemez. (E ₃ , E ₄ , E ₆ , E ₉)	4	36,4	9,3
Öğretmen kendini geliştiremez. (E ₄ , E ₅ , E ₁₀ , E ₁₁)	4	36,4	9,3
Öğretmen diğer düzeyleri unutabilir. (E ₂ , E ₃ , E ₉)	3	27,3	7
Öğretmenler arası kıyaslama olur. (E ₅ , E ₈ , E ₉)	3	27,3	7
Her yıl alışma süreci geçirecek. (E ₃ , E ₄ , E ₉)	3	27,3	7
Öğrenciyi tanımak zorlaşır. (E ₈ , E ₉)	2	18,2	4,7
Zümrelerle iletişim kurmakta zorlanır. (E ₄ , E ₅)	2	18,2	4,7
Şube sayısı fazla olursa bıkkınlığa neden olur. (E ₁ , E ₃)	2	18,2	4,7
Gelecek yılların alt yapısını oluşturamayabilir. (E ₂)	1	9,1	2,3
Toplam	43		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₆: 5 ve 6'nın konularını unutabilirim, 5ve 6'dan gelen öğrenciler hakkında yeterince ön bilgiye sahip olamayabilirim. Bir sınıfı yarım dönemde tanıyabilir, gelecek 3 dönem içinde de o öğrenci için neler yapabileceğine karar verebilir.

E₇: Öğretmen sadece 5'lerin dersine giriyorsa diğer konulara çalışmayacaktır, bu defa bilgi körelmesine sebep olur.

Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğrenci açısından avantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11

CTÖ’ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğrenci konusunda uzman bir öğretmenle karşılaşır. (E ₁ , E ₂ , E ₁₁)	3	27,3	42,9
Öğrenci farklı öğretim yöntemleri görür, farklı bilgiler öğrenir. (E ₈ , E ₁₁)	2	18,2	28,6
Öğrenciler dersi daha keyifli işliyor. (E ₂)	1	9,1	14,3
Yeni öğretmen yararlı olabilir. (E ₅)	1	9,1	14,3
Toplam	7		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₅: Geçen sene fen bilgisi dersini anlayamıyoruz diyorlardı ama bu sene fen bilimleri dersini her seneden daha iyi olduğunu söylüyorlar.

E₈: Öğrenci farklı öğretim yöntemlerini görmüş olur, çocuk farklı bilgiler edinmiş olur.

Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğrenci açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik bulguların analizinden elde edilen veriler Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12

ATÖ’ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans(f)	Öğretmen(%)	Görüş(%)
Öğretmen her yıl değişiyor, öğrencide uyum sorunu olur. (E ₄ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	4	36,4	36,4
Öğretmenle iletişim kurmakta zorlanır. (E ₄ , E ₇)	2	18,2	18,2
Öğrencide eksik bilgi kalabilir. (E ₅ , E ₉)	2	18,2	18,2
Öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamalar olur. (E ₈ , E ₁₀)	2	18,2	18,2
Öğretmen ve öğrenci birbirlerini iyi tanımıyorlar. (E ₈)	1	9,1	9,1
Toplam	11		100

Araştırmaya katılan bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

E₄: Kendi açısından, her sene öğretmen ve öğrenci değiştiği için, öğretmen ve öğrenci birbirini fazla tanıyamıyor. Öğretmen öğrenci ile çok fazla iletişim kuramıyor, nasıl olsa bir daha görmeyeceğim diyor, öğrenciyle fazla ilgilenmiyor.

E₇: Hep girdiği sınıfın konularına hazırlanır, diğer sınıfların konuları sürekli körelecek, bu öğretmen için de öğrenci için de dezavantajdır. Her sene farklı bir öğretmenle karşılaşması öğrenci için de iyi olmaz, öğrenci her sene farklı bir öğretim teknikle öğrenecek.

2.2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’den Elde Edilen Veriler

Farklı sınıf ve şubelere göre derse girmelerinin, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki etkilerini belirlemeye yönelik, ikinci yarı yapılandırılmış mülakatlarda öğretmenlere sorulan sorulardan elde edilen veriler kategorize edilerek; Tablo 13, Tablo 14, Tablo 15, Tablo 16, Tablo 17, Tablo 18, Tablo 19, Tablo 20, Tablo 21, Tablo 22, Tablo 23, Tablo 24, Tablo 25, Tablo 26, Tablo 27, Tablo 28, Tablo 29, Tablo 30, Tablo 31, Tablo 32, Tablo 33 ve Tablo 34’de verilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de sorular üç başlık altında toplanmıştır. A bölümünde “Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesi” başlığı altında 11 soru, B bölümünde “Öğretmenin, aynı eğitim öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine

girmesi” başlığı altında 3 soru ve C bölümünde “Öğretmenin her eğitim öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesi” başlığı altında 8 soru olmak üzere toplamda 22 soru yer almaktadır. Bu bölümde her bir soruya öğretmenlerin verdiği cevaplardan elde edilen veriler tablolar ve kategoriler halinde verilmiştir.

A bölümünün 1. sorusu olan “Öğretmenin öğrencinin ailevi özelliklerini tanımasını, velilerle güçlü iletişim kurmasını ve dolaylı olarak evde de öğrenciyi derse yönlendirmesini kolaylaştırır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 13’te sunulmuştur.

Tablo 13

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen öğrencisini daha iyi tanır.	16	37,2	1, 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 31, 38, 39, 41, 42, 43
Öğrenci daha kolay derse yönlendirilir.	14	32,6	3, 5, 7, 12, 15, 22, 24, 25, 27, 32, 34, 35, 36, 38
Öğretmen aile ile daha fazla iletişim halinde olur.	14	32,6	1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 17, 19, 24, 27, 31, 36
Öğretmen ve öğrenci arasında güçlü iletişim olur.	6	14	22, 23, 25, 32, 33, 37
Öğretmen öğrencinin ev koşullarını ve çalışma ortamını en iyi şekilde öğrenir.	5	11,6	1, 24, 27, 31, 40
Öğretmen tanıdığı öğrenciyle daha iyi ilgilenir.	1	2,3	4
Görüş belirtmeyen öğretmenler	8	18,6	16, 18, 20, 21, 26, 28, 29, 30

Tablo 13 verileri incelendiğinde; katılımcıların %37,2’sini oluşturan 16 öğretmenin “Öğretmen öğrencisini daha iyi tanır.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğrenci daha kolay derse yönlendirilir.” ve “Öğretmen aile ile daha fazla iletişim halinde olur.” şeklinde de 14’er öğretmenin cevap verdikleri görülmektedir. 8 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 2. sorusu olan “Öğretmenin, öğrenci ile arasındaki iletişimi, öğrenciyi derse teşvik etmesini, ders anlatma isteğini ve dolaylı olarak öğrencinin ders başarısını ve sınav başarısını arttırarak öğrencinin sınıfı geçmesini kolaylaştırır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 14’te sunulmuştur.

Tablo 14

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Sağlıklı bir iletişim kurulursa öğrenci öğretmen arasında olumlu aktarma gerçekleşir.	26	60,5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 24, 25, 27, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42
Öğretmen ve öğrenci birbirini daha iyi tanır ve birbirine güven duyarlar.	7	16,3	23, 25, 31, 33, 35, 36, 38
Öğretmen bütün öğrencilere aynı şevkle ders anlatır.	1	2,3	19
Her öğrencinin hazırbulunuşluk seviyesi ve motivasyonu aynı değildir.	1	2,3	32
Süreklilik ders başarısını etkilemez.	1	2,3	43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12	27,9	13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 14 verileri incelendiğinde; katılımcıların %60,5’ini oluşturan 26 öğretmenin “Sağlıklı bir iletişim kurulursa öğrenci öğretmen arasında olumlu aktarma gerçekleşir.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen ve öğrenci birbirini daha iyi tanır ve birbirine güven duyarlar.” şeklinde de 7 öğretmenin cevap verdikleri görülmektedir. 12 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 3. sorusu olan “Öğretmenin, yetiştirdiği öğrencinin önceki yıllardan sahip olduğu bilgiler hakkında fikir sahibi olmasını, geçmiş yıllarda öğrenilen hatalı ve yanlış bilgileri daha kolay düzeltmesini sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 15’te sunulmuştur.

Tablo 15

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen öğrenciyi daha iyi tanır.	17	39,5	3, 6, 7, 9, 12, 15, 19, 23, 25, 27, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 39
Öğretmen öğrenciye göre uygun teknik belirler ve ders hazırlığı yapar.	14	32,6	2, 3, 6, 7, 9, 15, 19, 23, 25, 27, 32, 35, 38, 39
Öğrencinin nerde hata yapacağını ve eksikliklerini bilir.	11	25,6	1, 2, 3, 10, 27, 31, 33, 35, 39, 40, 42
Öğrencinin yanlışlarını daha kolay düzeltir.	10	23,3	5, 9, 11, 12, 19, 23, 25, 37, 38, 41
Kavram yanlışları ve hatalı bilgiler düzeltilemeyebilir.	5	11,6	4, 8, 24, 34, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12	27,9	13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 26, 28, 29, 30

Tablo 15 verileri incelendiğinde; katılımcıların %39,5’ini oluşturan 17 öğretmenin “Öğretmen öğrenciyi daha iyi tanır.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen öğrenciye göre uygun teknik belirler ve ders hazırlığı yapar.” şeklinde de 14 öğretmenin cevap verdikleri görülmektedir. 12 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 4. sorusu olan “Öğrencide tek tip öğrenmeye, anlama güçlüğüne ve bıkkınlığa neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 16’da sunulmuştur.

Tablo 16

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A4. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen farklı yöntemler kullanılabileceğinden bu gibi durumlara neden olmaz.	20	46,5	1, 2, 4, 5, 8, 12, 15, 22, 27, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42
Öğretmen sürekli aynı yöntemi kullanabilir buda öğrencinin derse olan ilgisini azaltır.	19	44,2	1, 2, 3, 4, 5, 11, 12, 16, 19, 21, 24, 27, 30, 31, 34, 35, 38, 39, 41
Öğrenci öğretmene alışır derse daha çok teşvik olur.	6	14	9, 10, 17, 23, 25, 31
Öğretmen öğrenci arasındaki anlaşmazlık öğrenciyi dersten soğutur.	2	4,7	7, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	6	14	13, 14, 18, 20, 26, 28

Tablo 16 verileri incelendiğinde; katılımcıların %46,5’ini oluşturan 20 öğretmenin “Öğretmen farklı yöntemler kullanılabileceğinden bu gibi durumlara neden olmaz.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen sürekli aynı yöntemi kullanabilir buda öğrencinin derse olan ilgisini azaltır.” şeklinde de 19 öğretmenin cevap verdikleri görülmektedir. 6 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 5. sorusu olan “Her yıl aynı yüzlerle karşılaşmak öğretmeni ve öğrenciyi dersten soğutur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 17’de sunulmuştur.

Tablo 17

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A5. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen ve öğrenci birbirini daha iyi tanır.	22	51,2	2, 3, 5, 8, 12, 15, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41
Ders daha planlı ve eğlenceli olur.	18	41,9	1, 2, 3, 5, 8, 9, 15, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 33, 34, 35, 42
Her öğrenci ve öğretmen için olmasa da olabilir.	9	20,9	3, 4, 6, 7, 11, 24, 32, 42, 43
Güvenli sınıf ortamı sağlayarak öğrenci başarısını artırır.	6	14	17, 19, 22, 25, 34, 37
Öğrenciyi değerlendirmek hazırbulunuşluk seviyesini belirlemek kolaydır.	4	9,3	38, 39, 40, 41
Görüş belirtmeyen öğretmenler	9	20,9	10, 13, 14, 16, 18, 20, 28, 29, 30

Tablo 17 verileri incelendiğinde; katılımcıların %51,2’sini oluşturan 22 öğretmenin “Öğretmen ve öğrenci birbirini daha iyi tanır.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Ders daha planlı ve eğlenceli olur.” şeklinde de 18 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 9 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 6. sorusu olan “Öğrencinin yaratıcılığının gelişmesini, farklı anlatım tarzı ve bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller mi?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 18’de sunulmuştur.

Tablo 18

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A6. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen farklı anlatım yöntemleri kullanabildiğinden engellenmez.	18	41,9	2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 39, 41
Öğrenciyi daha iyi tanıdığı için yeteneklerini ortaya çıkarması, geliştirmesi daha kolaydır.	9	20,9	1, 8, 10, 21, 34, 37, 38, 40, 42
Öğrencinin bireysel özellikleri, okuduğu kitaplar, ailesi, çevresi ve başka nedenler de etkili olabilir.	4	9,3	19, 24, 35, 36
Öğrenciler farklı öğretmenlerle farklı bakış açısı geliştirir.	4	9,3	7, 12, 31, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	7	16,3	13, 14, 18, 20, 25, 28, 30

Tablo 18 verileri incelendiğinde; katılımcıların %41,9’unu oluşturan 18 öğretmenin “Öğretmen farklı anlatım yöntemleri kullanabildiğinden engellenmez.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğrenciyi daha iyi tanıdığı için yeteneklerini ortaya çıkarması, geliştirmesi daha kolaydır.” şeklinde de 9 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 7 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 7. sorusu olan “Öğretmenin, öğrenciler için daha kapsamlı plan hazırlamasını kolaylaştırır ve öğretmenin, dersteki kaygılarını azaltır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 19’da sunulmuştur.

Tablo 19

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A7. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen derse daha hazırlıklı gelir.	18	41,9	3, 4, 6, 8, 9, 12, 17, 19, 23, 27, 29, 32, 35, 38, 39, 41, 42, 43
Öğretmen öğrencileri daha iyi tanır.	17	39,5	2, 5, 7, 8, 11, 15, 17, 19, 27, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 40, 43
Yapılan planlamalar geniş çaplıdır ve hazırlaması daha kolaydır.	14	32,6	1, 2, 5, 7, 8, 15, 25, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38
Öğretmen öğrencilerin eksiklerini daha iyi bilir.	5	11,6	2, 5, 7, 25, 38
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12	27,9	10, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 26, 28, 30

Tablo 19 verileri incelendiğinde; katılımcıların %41,9’unu oluşturan 18 öğretmenin “Öğretmen derse daha hazırlıklı gelir.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen öğrencileri daha iyi tanır.” şeklinde de 17 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 12 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 8. sorusu olan “Öğretmen, geçmiş yıllardaki örnekleri yeni konuların anlaşılabilmesi için kullanabilir mi?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 20’de sunulmuştur.

Tablo 20

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A8. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Geçmiş yıllardaki örnekler konunun pekişmesi için kullanılabilir.	18	41,9	3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 15, 23, 27, 31, 33, 36, 37, 38, 40, 41, 42
Eğer örnekler konuyla alakalı ise kullanılabilir.	5	11,6	2, 11, 35, 39, 43
Konular sarmal yapıda olduğundan kullanılabilir.	5	11,6	1, 10, 19, 34, 36
Öğrenciler eski örnekleri duyduğunda sıkılabileceğinden öğretmen eski örnekleri kullanamaz.	3	7	7, 24, 28
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12	27,9	13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 29, 30

Tablo 20 verileri incelendiğinde; katılımcıların %41,9’unu oluşturan 18 öğretmenin “Geçmiş yıllardaki örnekler konunun pekişmesi için kullanılabilir.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Eğer örnekler konuyla alakalı ise kullanılabilir.” şeklinde de 5 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 12 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 9. sorusu olan “Öğretmenin, öğrencinin kişisel özelliklerini bilmesini, ne istediğini bilmesini, öğrenciyi daha iyi analiz etmesini, öğrencinin akademik, kişisel, duygusal gibi birçok yönden gelişmesine yardımcı olmasını sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 21’de sunulmuştur.

Tablo 21

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A9. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen, öğrencisinin çoğu özelliğini bilmiş olur.	26	60,5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 23, 24, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43
Öğrencilerin hangi yeteneklere sahip olduğunu bildiği için, o yönde gelişmeleri için yönlendirmesi kolay olur.	12	27,9	1, 3, 4, 5, 15, 19, 23, 24, 27, 40, 41, 43
Öğretmen öğrencinin en iyi hangi yöntemle öğrendiğini bilir.	6	14	6, 8, 9, 12, 19, 32
Görüş belirtmeyen öğretmenler	15	34,9	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 21 verileri incelendiğinde; katılımcıların %60,5’ini oluşturan 26 öğretmenin “Öğretmen, öğrencisinin çoğu özelliğini bilmiş olur.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğrencilerin hangi yeteneklere sahip olduğunu bildiği için, o yönde gelişmeleri için yönlendirmesi kolay olur.” şeklinde de 12 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 15 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 10. sorusu olan “Öğrencinin derste daha rahat olmasını, sorularını anlaşılabilir bir şekilde, öğretmeninden çekinmeden, öğretmenine kolayca sorabilmesini sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 22’de sunulmuştur.

Tablo 22

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A10. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen ve öğrenci arasında samimi ve karşılıklı anlayış içeren ortam oluşur.	13	30,2	9, 10, 11, 19, 23, 32, 33, 35, 38, 39, 40, 41, 42
Öğrenciler sorularını çekinmeden sorabilir böylelikle konuyu daha iyi öğrenirler.	12	27,9	3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 15, 27, 31, 36, 37
Öğrenciler nasıl davranacağını bilir.	7	16,3	1, 2, 7, 34, 36, 37, 43
Öğrencinin kendine olan özgüvenini artırır.	3	7	3, 6, 19
Bu durum öğretmene bağlıdır (Sevecen-sinirli).	3	7	22, 24, 34
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12	27,9	13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 22 verileri incelendiğinde; katılımcıların %30,2’ini oluşturan 13 öğretmenin “Öğretmen ve öğrenci arasında samimi ve karşılıklı anlayış içeren ortam oluşur.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğrenciler sorularını çekinmeden sorabilir böylelikle konuyu daha iyi öğrenirler.” şeklinde de 12 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 12 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

A bölümünün 11. sorusu olan “Bu dağılım öğrencinin gelişim özelliklerini bilmesini, öğrencilere karşı öğretmenin, daha ılımlı ve sabırlı davranmasını sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 23’de sunulmuştur.

Tablo 23 verileri incelendiğinde; katılımcıların %39,5’ini oluşturan 17’şer öğretmenin “Öğrencinin her yönünü bildiği için biraz daha sabırlı olur.” ve “Öğrencinin hassas olduğu noktaları bilip ona göre davranır.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, 12 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

Tablo 23

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan A11. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğrencinin her yönünü bildiği için biraz daha sabırlı olur.	17	39,5	1, 4, 5, 9, 17, 19, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 41, 42, 43
Öğrencinin hassas olduğu noktaları bilip ona göre davranır.	17	39,5	2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 23, 24, 31, 36, 37, 40, 42, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12	27,9	13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan B bölümünün 1. sorusu olan “Öğretmenin bilgilerini güncel tutmasını ve sorulan sorulara daha ayrıntılı cevap verebilmesini sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 24’te sunulmuştur.

Tablo 24

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan B1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen farklı sınıflarda farklı konular işleyerek bilgilerinin güncel kalmasını sağlar.	21	48,8	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 15, 27, 29, 32, 33, 34, 36, 38, 39, 41, 42, 43
Öğretmen bütün sınıfların müfredatına hâkim olur.	6	14	1, 3, 4, 9, 12, 37
Öğretmende kafa karışıklığı, dikkat dağınıklığı ve yorgunluğa sebep olabilir.	6	14	19, 23, 24, 31, 38, 39
Her sınıf düzeyindeki öğrencinin sorusunu çözebilir.	2	4,7	35, 40
Görüş belirtmeyen öğretmenler	13	30,2	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 30

Tablo 24 verileri incelendiğinde; katılımcıların %48,8’ini oluşturan 21 öğretmenin “Öğretmen farklı sınıflarda farklı konular işleyerek bilgilerinin güncel kalmasını sağlar.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen bütün sınıfların müfredatına hâkim olur.” şeklinde de 6 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 13 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan B bölümünün 2. sorusu “Öğretmenin, öğrencileri tanıma ve anlamada, öğrenciye davranış şeklini ayarlama, öğrencilerle yakınlık kurmada zorlanmasına neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 25’te sunulmuştur.

Tablo 25

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan B2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Bireyleri tanıma uzun sürer.	18	41,9	1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 24, 27, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42
Öğretmen farklı duygu, düşünce ve öğrenme şekline sahip öğrencilerle iletişim kurarken davranışlarını ayarlama zorlanabilir.	7	16,3	4, 11, 12, 19, 23, 31, 35
Bu öğretmene bağlıdır.	6	14	2, 9, 15, 17, 32, 33
Öğretmen her yaş grubunu tanımış olur.	3	7	29, 36, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	11	25,6	13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 30

Tablo 25 verileri incelendiğinde; katılımcıların %41,9'unu oluşturan 18 öğretmenin “Bireyleri tanıma uzun sürer.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen farklı duygu, düşünce ve öğrenme şekline sahip öğrencilerle iletişim kurarken davranışlarını ayarlamada zorlanabilir.” şeklinde de 7 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 11 katılımcı ise bu soruya cevap vermayerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan B bölümünün 3. sorusu olan “Öğretmenin, ders konularına hazırlanmasında ve ders anlatımında konuları veya örnekleri karıştırmasına sebep olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 26’da sunulmuştur.

Tablo 26

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan B3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen her ders için farklı program yaptığından karıştırmaz.	19	44,2	1, 2, 4, 8, 10, 11, 12, 17, 19, 23, 27, 29, 33, 37, 38, 40, 41, 42, 43
Öğretmen konulara hâkimdir karıştırmaz.	9	20,9	5, 11, 12, 15, 31, 34, 36, 37, 39
Çok fazla konu ve kazanım olacağı için karıştırabilir.	6	14	3, 7, 9, 16, 24, 35
Bazı sınıflarda benzer konular olduğundan karıştırabilir.	2	4,7	6, 32
Görüş belirtmeyen öğretmenler	10	23,3	13, 14, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 30

Tablo 26 verileri incelendiğinde; katılımcıların %44,2’sini oluşturan 19 öğretmenin “Öğretmen her ders için farklı program yaptığından karıştırmaz.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen konulara hâkimdir karıştırmaz.” şeklinde de 9 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 10 katılımcı ise bu soruya cevap vermayerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan C bölümünün 1. sorusu olan “Öğrencinin konuları her yıl farklı anlatış teknikleri ile konuda uzmanlaşmış bir öğretmenden dinlemesini sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 27’de sunulmuştur.

Tablo 27

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan C1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen konulara aşinadır nasıl anlatacağını çok iyi bilir.	14	32,6	1, 2, 3, 5, 6, 7, 31, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 43
Öğretmen farklı yöntem ve teknikler kullanır.	6	14	2, 5, 23, 25, 37, 38
Öğrenci, öğretmen değişikliğiyle sonraki yıl daha iyi öğrenebilir.	6	14	4, 8, 9, 10, 15, 24
Her yıl aynı düzeydeki sınıfların dersine girmesinden dolayı öğretmenin, dersine girmediği düzeylerdeki sınıfların konularına hâkimiyeti azalır.	6	14	12, 19, 34, 36, 40, 42
Öğrencide kavram karmaşası olabilir.	3	7	10, 23, 27
Öğretmen öğrencinin hazırbulunuşluk seviyesini bilemez.	2	4,7	11, 15
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12	27,9	13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 26, 28, 29, 30

Tablo 27 verileri incelendiğinde; katılımcıların %32,6’sını oluşturan 14 öğretmenin “Öğretmen konulara aşinadır nasıl anlatacağını çok iyi bilir.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen farklı yöntem ve teknikler kullanır.” şeklinde de 6 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 12 katılımcı ise bu soruya cevap vermayerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan C bölümünün 2. sorusu olan “Öğretmenin sınıflarda farklı teknikler uygulayarak kendini geliştirmesini, önceki sınıflardaki ve senelerdeki eksikliklerini görmesini sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 28’de sunulmuştur.

Tablo 28

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan C2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen dersine girdiği sınıf düzeyinde kendini her sene yenileyerek uzmanlaşır.	18	41,9	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 23, 27, 32, 33, 36, 37, 40, 41, 42
Bu şekilde öğretmen kendini çok geliştiremez.	6	14	3, 7, 8, 34, 37, 43
Öğretmen daha fazla deney ve etkinlik yapabilir.	5	11,6	6, 15, 24, 32, 38
Öğretmen yıllar arasındaki başarıyı kıyaslayabilir	1	2,3	19
Öğretmen öğrenci etkileşimi artar.	1	2,3	31
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14	32,6	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 28 verileri incelendiğinde; katılımcıların %41,9’sını oluşturan 18 öğretmenin “Öğretmen dersine girdiği sınıf düzeyinde kendini her sene yenileyerek uzmanlaşır.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Bu şekilde öğretmen kendini çok geliştiremez.” şeklinde de 6 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 14 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan C bölümünün 3. sorusu olan “Öğretmene sınav kâğıdı hazırlaması, uygulaması ve okumasında kolaylık sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 29’de sunulmuştur.

Tablo 29

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan C3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Sınav sorularını hazırlaması, uygulaması ve sınav kâğıtlarını okuması daha kolaydır.	19	44,2	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 19, 23, 24, 31, 32, 34, 36, 40, 41, 42, 43
Konulara hâkim olduğu için soruları daha kısa sürede ve daha kolay hazırlar.	8	18,6	12, 15, 27, 32, 33, 35, 37, 43
Öğretmen her sene yeniden soru hazırlayacağı için kolaylık sağlamaz.	4	9,3	1, 8, 38, 39
Okumada kolaylık sağlamaz.	1	2,3	12
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14	32,6	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 29 verileri incelendiğinde; katılımcıların %44,2’sını oluşturan 19 öğretmenin “Sınav sorularını hazırlaması, uygulaması ve sınav kâğıtlarını okuması daha kolaydır.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Konulara hâkim olduğu için soruları daha kısa sürede ve daha kolay hazırlar.” şeklinde de 8 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 14 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan C bölümünün 4. sorusu olan “Kolay gibi görünse de uzun vadede öğretmenin çalışma isteğini azaltarak öğretmende unutkanlığa ve bilgi eksikliğine neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 30’de sunulmuştur.

Tablo 30

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan C4. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen her yıl aynı düzeyde sınıfların derslerine girdiğinden diğer düzeylerin konularını ve müfredatını unutabilir.	22	51,2	2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 19, 21, 23, 24, 32, 33, 34, 36, 38, 39, 40, 41, 42
Öğretmenin çalışma isteğini azaltır.	4	9,3	5, 19, 27, 31
Eski bilgileri unutmasına neden olmaz.	3	7	1, 5, 8
Öğretmen kendini o sınıf düzeyinde geliştirir.	2	4,7	8, 27
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14	32,6	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 30 verileri incelendiğinde; katılımcıların %51,2’sını oluşturan 22 öğretmenin “Öğretmen her yıl aynı düzeyde sınıfların derslerine girdiğinden diğer düzeylerin konularını ve müfredatını unutabilir.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmenin çalışma isteğini azaltır.” şeklinde de 4 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 14 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan C bölümünün 5. sorusu olan “Öğretmenin, farklı sınıfların değişen konularını ve ders materyallerini takip etmesini zorlaştırır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 31’de sunulmuştur.

Tablo 31

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan C5. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Her yıl aynı düzeyde derse girmek diğer düzeylerin konularının takibini zorlaştırır.	23	53,5	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 19, 23, 27, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43
Sürekli aynı sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girdiği için diğer düzeylerin konularını takip etmesine gerek yoktur.	8	18,6	6, 23, 33, 34, 35, 36, 37, 40
Öğretmen konulara hâkimse unutmaz.	2	4,7	5, 24
Zaman açısından sıkıntı olabilir.	1	2,3	31
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14	32,6	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 31 verileri incelendiğinde; katılımcıların %53,5’ini oluşturan 23 öğretmenin “Her yıl aynı düzeyde derse girmek diğer düzeylerin konularının takibini zorlaştırır.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Sürekli aynı sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girdiği için diğer düzeylerin konularını takip etmesine gerek yoktur.” şeklinde de 8 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 14 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan C bölümünün 6. sorusu olan “Her yıl öğretmen ile öğrenci birbirini tanımakta ve anlamakta zorlanır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 32’de sunulmuştur.

Tablo 32

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan C6. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmenin sürekli değişmesi öğretmen ve öğrencinin birbirini tanımasını zorlaştırır.	15	34,9	1, 3, 4, 5, 7, 8, 27, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42
Sonraki yılda iletişim sorunu ortaya çıkar.	3	7	23, 36, 38
Öğretmenin kişilik özelliklerine bağlıdır.	3	7	17, 24, 43
Öğretmen öğrenciyi tanımakta zorlanmaz.	10	23,3	2, 6, 9, 11, 12, 15, 17, 31, 32, 33
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14	32,6	10, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 32 verileri incelendiğinde; katılımcıların %34,9’unu oluşturan 15 öğretmenin “Öğretmenin sürekli değişmesi öğretmen ve öğrencinin birbirini tanımasını zorlaştırır.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen öğrenciyi tanımakta zorlanmaz.” şeklinde de 10 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 14 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan C bölümünün 7. sorusu olan “Öğretmende öğrenciler arası, öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamaya neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 33’de sunulmuştur.

Tablo 33

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan C7. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmenler ve öğrenciler birbirini çeşitli yönlerden kıyaslar.	24	55,8	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 17, 19, 23, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43
Her birey ve öğretmen bireysel değerlendirilir.	2	4,7	11, 15
Öğretmen her yıl aynı düzeydeki sınıfların dersine girdiğinden dolayı kıyaslama olmaz.	3	7	2, 12, 24
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14	32,6	10, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 33 verileri incelendiğinde; katılımcıların %55,8’ini oluşturan 25 öğretmenin “Öğretmenler ve öğrenciler birbirini çeşitli yönlerden kıyaslar.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmen her yıl aynı düzeydeki sınıfların dersine girdiğinden dolayı kıyaslama olmaz.” şeklinde de 3 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 14 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2’de yer alan C bölümünün 8. sorusu olan “Öğrencide önceki senelerden eksik bilgi kalmasına neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri Tablo 34’de sunulmuştur.

Tablo 34

Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2’de yer alan C8. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüş Kategorileri	Frekans (f)	Öğretmen (%)	Katılımcılar
Öğretmen müfredatı uygularsa kalmayabilir.	16	37,2	1, 2, 6, 8, 11, 15, 19, 21, 23, 24, 31, 32, 33, 37, 40, 43
Öğretmenin değişmesi öğrencide eksik bilgi kalmasına neden olabilir.	14	32,6	3, 4, 7, 5, 9, 10, 12, 27, 34, 35, 36, 38, 39, 42
Görüş belirtmeyen öğretmenler	13	30,2	13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 41

Tablo 34 verileri incelendiğinde; katılımcıların %37,2'sini oluşturan 16 öğretmenin “Öğretmen müfredatı uygularsa kalmayabilir.” şeklinde cevap verdikleri görülürken, “Öğretmenin değişmesi öğrencide eksik bilgi kalmasına neden olabilir.” şeklinde de 14 öğretmenin cevap verdiği görülmektedir. 13 katılımcı ise bu soruya cevap vermeyerek boş bırakmıştır.

3. Tartışma

3.1. Öğretmenlere Göre, ATÖ Olmanın Öğretmene Sağladığı Avantaj ve Dezavantajlar

Araştırmaya katılan öğretmenler öğrenci ile daha fazla zaman geçirmiş olması sebebiyle öğretmenin öğrenciyi daha iyi tanıdığını ifade etmişlerdir. Öğrenciyi tanımak demek onun nelere ilgi duyduğunu, sahip olduğu yetenekleri, başarılı veya başarısız olduğu durumları, yaşadığı sorunları, değer yargılarını, yaşadığı çevrenin onun üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini, kişilik özelliklerini ve gereksinimlerini ayrıntılı olarak bilmektir (Özgüven, 2014). Yani öğrencinin öğrenme stilleri, hazırbulunuşluk düzeyi ve davranışlarının nedenini bilmedir (Yeşilyaprak, 2013). Aktepe (2005) yaptığı “Eğitimde Bireyi Tanımanın Önemi” adlı çalışmada da bireyi tanımanın öneminden bahsetmiştir.

Buna karşın öğretmenlerin bu öğretim tipinde farklı teknik kullanmasının öğretmene bağlı olduğunu ifade etmiştir. Buradan da anlaşılabileceği üzere öğretmen bu sistemde farklı teknik kullanabilir ama kullanıp kullanmaması öğretmene bağlıdır. Ayrıca uzun bir süre boyunca bir arada bulunacaklarından dolayı birbirinden sıkılabilir.

3.2. Öğretmenlere Göre, BTÖ Olmanın Öğretmene Sağladığı Avantaj ve Dezavantajlar

Araştırmaya katılan öğretmenler, bu sistemde öğretmenin farklı sınıflarda farklı konular anlatarak bilgilerinin güncel kalmasını sağlamakta ve dersine girdiği sınıfların müfredatına hâkim olmaktadır.

Buna karşın öğretmenin öğrenci ile daha az birlikte olduğundan öğrencileri tanımanın daha zor olduğunu, farklı sınıflarda derse girerken her sınıf seviyesinde farklı yaş gruplarına sahip öğrenciler bulunduğundan öğretmenin, bu öğrencilere hitap etmekte, davranış şeklini ayarlamakta ve yine bu öğrencilerle iletişim kurmakta zorlanacağını ifade etmişlerdir.

3.3. Öğretmenlere Göre, CTÖ Olmanın Öğretmene Avantaj ve Dezavantajları

Öğretmenler her yıl aynı konuları işlediğinden dolayı konulara hâkimdir, bu nedenle konuları nasıl anlatacağını çok iyi bilir görüşünü ifade etmişlerdir. Ayrıca sınıf seviyeleri aynı olduğundan öğretmen her şubede farklı yöntem ve teknikler kullanarak bunları değerlendirebilir, öğretmenin sınav kâğıdı hazırlayıp uygulaması daha kolay olur görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmen aynı sınıf seviyesine girdiği için konusunda uzmanlaşır. Böylece öğrenciye daha faydalı olabilir.

Buna karşın öğretmen farklı düzeydeki sınıfların dersine girmediği için diğer sınıfların konularını yeterince bilemez. Ayrıca öğretmenin bütün sınıflarda aynı konuları anlatacağı ve eğer şube sayısı fazla ise bu durumun öğretilmekte bıkkınlığa neden olacağı düşünülmektedir.

4. Sonuç

Araştırmadan elde edilen veriler değerlendirildiğinde ATÖ öğretmen öğrencilerle birden fazla öğretim yılı birlikte olması sebebiyle; öğrenci ve öğretmen birbirini daha iyi tanımakta ve birbirlerine karşı nasıl davranmaları gerektiğini bilmektedir. Bundan dolayı birbirlerine daha faydalı olmaları olasılığı yüksektir. Ancak öğretmen ve öğrenci birlikte daha fazla zaman geçirdikleri için birbirlerinden sıkılma ve dersten soğuma gibi durumların ortaya çıkması söz konusudur. Öğrenciyi tanımanın başarıyı artırma ve önemine dair yapılan çalışmalarda da araştırmamızla benzer sonuçlar elde edilmiştir (Özgüven, 2014; Yeşilyaprak, 2013).

BTÖ öğretmen durumunda ise; öğretmen ve öğrenci sürekli farklı yüzlerle karşılaştıkları için birbirlerinden sıkılmayabilir, öğrenci farklı yöntem ve teknikleri görür, öğretmen de farklı sınıf düzeylerindeki müfredata daha hakim olur. Kızıltepe (2002)'deki çalışmasında araştırmamızı destekler nitelikte sonuçlara erişmiştir.

CTÖ öğretmen durumunda; öğretmen sürekli aynı sınıf seviyesinde derse girmesinden dolayı müfredat konularına hakimiyeti yüksek olur. Sınıf seviyesini kolay değerlendirir ve sınavlarda soru hazırlamak daha kolay olur. Buna karşın öğretmen diğer sınıf seviyelerindeki müfredatta yetersiz olabilir ve öğretmende bıkkınlığa sebep olabilir. Kızıltepe (2002) ve Sünbül (1996) yaptıkları çalışmalarında araştırmamızı destekler nitelikte sonuçlara erişmiştir.

5. Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda geliştirilen öneriler aşağıda maddeler halinde listelenmiştir.

1. Öğretmenlerin sınıflara farklı dağılımlarının, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesi konusunda daha fazla öğretmeni kapsayan çalışmalar yapılabilir.
2. Araştırma konusu, öğrenci ve veli görüşleri alınarak, onların bakış açılarıyla, değerlendirilebilir.
3. Araştırma ortaokullarda yer alan diğer branşlara yönelik olarak da yapılabilir.
4. Ortaokullarda fen bilimleri öğretmenlerinin, öğrencilerin derslerine ne şekilde gireceği, okulun tipi ve öğrenci yapısı da düşünülerek bu çalışmada ortaya konan avantaj ve dezavantajlar göz önüne alınarak belirlenebilir.

Kaynaklar

- Aktepe, V. (2005). Eğitimde bireyi tanımanın önemi. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi*, 6(2), 15-24.
- Aslan, O. (2009). *Fen ve teknoloji öğretmenlerinin bilimin doğası hakkındaki görüşleri ve bu görüşlerin sınıf uygulamalarına yansımaları*. Doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Başaran, İ. E. (2008). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Ankara: Ekinoks Yayınevi.
- Bilen, M. (1996). *Plandan uygulamaya öğretim (4. Baskı)*. Ankara: Anı Yayınevi.
- Bora, D. N., (2005). *Türkiye genelinde ortaöğretim fen branşı öğretmen ve öğrencilerinin bilimin doğası üzerine görüşlerinin araştırılması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bütün, M. & Demir, S.B. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri (3.baskı)*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Demircioğlu, G. (2003). *Lise II asitler ve bazlar ünitesi ile ilgili rehber materyal geliştirilmesi ve uygulanması*. Doktora Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Eminoğlu, S. (2016). *Din eğitiminde fen bilimleri kavram ve konularının kullanılması*. Yüksek lisans tezi. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ağrı.
- Hadson, D. (1998). Towards a philosophically more valid science curriculum. *Science Education*, 72, 19-40.
- Kızıltepe, Z. (2002). İyi ve etkili öğretmen. *Eğitim ve Bilim*, 27(16), 1-26, ISSN 1300-1337.
- Köse, S. (2004). *Fen bilgisi öğretmen adaylarında fotosentez ve bitkilerde solunum konularında görülen kavram yanlışlarının giderilmesinde kavram haritaları ile verilen kavramsal değişim metinlerinin etkisi*. Doktora Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Mc Millan, J. & Schumacher, S. (1984). Research in education. A conceptual introduction. *Boston and Toronto: Little, Brown and Company*.
- MEB (2006). Fen ve teknoloji öğretim programı (6-7-8. sınıflar). Erişim adresi: <http://mufredat.meb.gov.tr>
- MEB (2018). Fen bilimleri dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar). Erişim adresi: <http://mufredat.meb.gov.tr>.
- Özgüven, İ. E. (2014). *Bireyi tanıma teknikleri*. Ankara: Nobel yayınları.
- Özmen, H. (2002). *Kimyasal reaksiyonlar ünitesindeki kavramların öğretimine yönelik rehber materyal geliştirilmesi ve uygulanması*. Doktora Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Özsevgeç, T. (2007). *İlköğretim 5. sınıf kuvvet ve hareket ünitesine yönelik 5e modeline göre geliştirilen rehber materyallerin etkililiklerinin belirlenmesi*. Doktora Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Palmquist B. C. & Finley, F. (1997). Pre-service teachers' views of the nature of science during a postbaccalaureate science teaching programme. *Journal of Research in Science Teaching*, 34, 595-616.
- Sarıtaş, D. (2020). Güncel fen bilimleri öğretim programının bilim-kültür-bilim tarihi ilişkisi açısından incelenmesi ve uygun bir ilişki için kuramsal öneriler. *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 3(1), 28-38.
- Sünbül, A. (1996). Öğretmen Niteliği ve Öğretimdeki Roller. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 8(8), 597-608.
- Tavşancıl, E. & Aslan, E. (2001). *İçerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Yangın, S., Sidekli, S. & Gökbulut, Y. (2007, Eylül). *Sınıf Öğretmenleri ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Fen Dersine Yönelik Tutumları ve Öğrenme Stilleri Arasındaki İlişki*. XVI. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde sunulan bildiri, Tokat.

Yeşilyaprak, B. (2013). *Eğitimde rehberlik hizmetleri*. Ankara: Nobel Akademi Yayınları.
 Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (5.Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
 Zeidler, Dana. L.; Walker, K. A., Ackett, W. A. & Simmons, M. L. (2002). Tangled up in Views: beliefs in the nature of science and responses to socioscientific dilemmas. *Science Education*, 86, 343–367.

Ekler

Ek 1: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 1

Fen bilimleri öğretmenlerinin, farklı sınıf ve şubelerde derse girmelerinin, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki, avantajlı ve dezavantajlı durumlarının belirlenmesine yönelik, mülakat sırasında fen bilimleri öğretmenlerine yöneltilen sorular

- 1- Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin;
 - a) Öğretmene avantaj ve dezavantajları nelerdir?
 - b) Öğrenciye avantaj ve dezavantajları nelerdir?
- 2- Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (örneğin bu yıl 5-7-8, gelecek yıl 5-6-8 veya 5-6-7-8 şeklinde);
 - a) Öğretmene avantaj ve dezavantajları nelerdir?
 - b) Öğrenciye avantaj ve dezavantajları nelerdir?
- 3- Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (örneğin 1. öğretmen 5. sınıfların dersine; diğer öğretmen 6. sınıfların dersine girer veya 1. öğretmen 5-6. sınıfların dersine; diğer öğretmen 7-8. sınıfların dersine her yıl girer vs.);
 - a) Öğretmene avantaj ve dezavantajları nelerdir?
 - b) Öğrenciye avantaj ve dezavantajları nelerdir?

Ek 2: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 2

Bu form ortaokul fen bilgisi öğretmenlerinin sınıf ve şube dağılımlarının öğretmen ve öğrenci üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının araştırılması amacıyla düzenlenmiştir.

Araştırmaya yapmış olduğunuz katkıdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

A-Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesi;

- 1- Öğretmenin öğrencinin ailevi özelliklerini tanımasını, velilerle güçlü iletişim kurmasını ve dolaylı olarak evde de öğrenciyi derse yönlendirmesini kolaylaştırır mı? Neden?
- 2- Öğretmenin, öğrenci ile arasındaki iletişimi, öğrenciyi derse teşvik etmesini, ders anlatma isteğini ve dolaylı olarak öğrencinin ders başarısını ve sınav başarısını arttırarak öğrencinin sınıfı geçmesini kolaylaştırır mı? Neden?
- 3- Öğretmenin, yetiştirdiği öğrencinin önceki yıllardan sahip olduğu bilgiler hakkında fikir sahibi olmasını, geçmiş yıllarda öğrenilen hatalı ve yanlış bilgileri daha kolay düzeltmesini sağlar mı? Neden?
- 4- Öğrencide tek tip öğrenmeye, anlama güçlüğüne ve bıkkınlığa neden olur mu? Neden?
- 5- Her yıl aynı yüzlerle karşılaşmak öğretmeni ve öğrenciyi dersten soğutur mu? Neden?
- 6- Öğrencinin yaratıcılığının gelişmesini, farklı anlatım tarzı ve bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller mi? Neden?
- 7- Öğretmenin, öğrenciler için daha kapsamlı plan hazırlamasını kolaylaştırır ve öğretmenin derste kaygılarını azaltır mı? Neden?
- 8- Öğretmen, geçmiş yıllardaki örnekleri yeni konuların anlaşılabilmesi için kullanabilir mi? Neden?
- 9- Öğretmenin, öğrencinin kişisel özelliklerini bilmesini, ne istediğini bilmesini, öğrenciyi daha iyi analiz etmesini, öğrencinin akademik, kişisel, duygusal gibi birçok yönden gelişmesine yardımcı olmasını sağlar mı? Neden?
- 10- Öğrencinin derste daha rahat olmasını, sorularını anlaşılabilir bir şekilde öğretmeninden çekinmeden, öğretmenine kolayca sorabilmesini sağlar mı? Neden?
- 11- Bu dağılım öğrencinin gelişim özelliklerini bilmesini, öğrencilere karşı öğretmenin, daha ılımlı ve sabırlı davranmasını sağlar mı? Neden?

B-Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesi (örneğin bu yıl 5-7-8, gelecek yıl 5-6-8 veya 5-6-7-8 şeklinde);

- 1- Öğretmenin bilgilerini güncel tutmasını ve sorulan sorulara daha ayrıntılı cevap verebilmesini sağlar mı? Neden?
- 2- Öğretmenin, öğrencileri tanıma ve anlamada, öğrenciye davranış şeklini ayarlamada, öğrencilerle yakınlık kurmada zorlanmasına neden olur mu? Neden?
- 3- Öğretmenin, ders konularına hazırlanmasında ve ders anlatımında konuları veya örnekleri karıştırmasına sebep olur mu? Neden?

C-Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesi (örneğin 1. Öğretmen 5. sınıfların dersine; diğer öğretmen 6. sınıfların dersine girer veya 1. Öğretmen 5-6. sınıfların dersine; diğer öğretmen 7-8. sınıfların dersine her yıl girer vs.);

- 1- Öğrencinin konuları her yıl farklı anlatış teknikleri ile konuda uzmanlaşmış bir öğretmenden dinlemesini sağlar mı? Neden?
- 2- Öğretmenin sınıflarda farklı teknikler uygulayarak kendini geliştirmesini, önceki sınıflardaki ve senelerdeki eksikliklerini görmesini sağlar mı? Neden?
- 3- Öğretmene sınav kâğıdı hazırlaması, uygulaması ve okumasında kolaylık sağlar mı? Neden?
- 4- Kolay gibi görünse de uzun vadede öğretmenin çalışma isteğini azaltarak öğretmende unutkanlığa ve bilgi eksikliğine neden olur mu? Neden?
- 5- Öğretmenin, farklı sınıfların değişen konularını ve ders materyallerini takip etmesini zorlaştırır mı? Neden?
- 6- Her yıl öğretmen ile öğrenci birbirini tanımakta ve anlamakta zorlanır mı? Neden?
- 7- Öğretmende öğrenciler arası, öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamaya neden olur mu? Neden?
- 8- Öğrencide önceki senelerden eksik bilgi kalmasına neden olur mu? Neden?